

Aloite Pirkanmaan hyvinvointialueen strategiaprosessiin

Useimmat väestöennusteet Pirkanmaalle (MDI/Timo Aro ja FCG/Kimmo Haapasalo) kertovat, että ikäihmisten määrä tulee kasvamaan merkittävästi hyvinvointialueellamme. Se keskittyy erityisesti Tampereen kaupunkiseudulle. Yli 75-vuotiaiden henkilöiden osuus on kasvamassa noin 31 000 henkilöä. Tämä väestönkasvu on poikkeuksellisen suurta.

Kaikki edellä mainituista ikääntyvistä henkilöistä eivät tule tarvitsemaan mitään palveluita. He säilyttävät aktiivisen kansalaisen roolin. Aktiivinen kansalainen tarvitsee laadukkaita kulttuuri- ja hyvinvointipalveluita. Niiden ohella innovatiivisia, ennaltaehkäiseviä kuntien ja hyvinvointialueen sekä yhdistysten, yhteisöjen ja järjestöjen toimia.

Osa ikääntyvistä henkilöistä tulee tarvitsemaan hyvinvointialueen järjestämiä palveluita. Tarve kohdistuu niin kotihoidon merkittävään määrälliseen kasvuun sekä toiminnalliseen ja laadulliseen kehittämiseen kuin myös ympärivuorokautisen, tehostetun palveluasumisen määrän kasvattamiseen (Aamulehti 26.4.2022). Näiden ohella tulemme tarvitsemaan myös kotihoidon ja tehostetun palveluasumisen väliin erilaista yhteisöllistä asumista, jossa asukkaat saavat turvaa yhteisöstä ja joka ei ole sidottu vielä varsinaisiin palveluihin. Tämä osa-alue on tällä hetkellä kehittymättömin osa-alue ikäihmisten palveluissa puhumattakaan merkittävään kasvuun valmistautumisessa. Emeritusprofessori Sirkka-Liisa Kivela on puhunut yhteisöllisen seniorirakentamisen lisäämisestä sekä sen mahdollistavasta puoliaivoimesta ja epävirallisesta hoidosta muiden aktiivisten toimien ohella. Saman asian nosti esille Pirkanmaan hyvinvointialueen rakentamista valmistellut muutosjohtaja Jaakko Herrala (Aamulehti 26.4.2022). Tulevaisuuden suunnittelussa on tarve huomioida teknologiaa turvallisuuden, ennaltaehkäisyn ja ennakoinnin mahdollistamiseksi. Tämä koskee erityisesti kotona ja välimuotoisen asumisen turvallisuuden lisäämistä. Hyvä esimerkki tällaisesta välimuotoisesta asumisesta on Tampereen Kalevassa sijaitseva Jallukka-kerrostalo.

Tampereen kaupungin alueella ja ympäristökunnissa tapahtuu merkittävää markkinaehtoista rakentamista väestönkasvu varten, mikä on tärkeää. Asiasta on viimeksi kertonut julkisesti mm. Aamulehti 11.3.2022. Ikääntyvän väestön tarpeisiin tulemme tarvitsemaan myös yleishyödyllistä, Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen, ARA-tukemaa rakentamista. Sekä välimuotoisen, yhteisöllisen asumisen että tehostetun palveluasumisen osalta. Aamulehti kertoi myös artikkelissaan maaliskuun lopussa, että ARA-tonttien saamisessa on ollut vaikeuksia. Varaukset eivät perustu pitkäaikaisiin suunnitelmiin vaan konkreetisoituvat pääosin yhden vuoden varauksina. (Aamulehti 31.3.2022).

Uusien, enemmän yhteisöllisyyttä tukevien asumisratkaisujen investoiminen vaatii ARA:n mukanaoloa, jotta asukkaiden asumiskustannukset eivät muodostu kohtuuttomaksi eikä tämän myötä myöskään asumistukimenot kasva. Yhteisöllisen asumisen edistäminen vaatii myös fasilitteetteja, joiden rakentamista ARA:n investointiavustuksella voidaan tukea.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021/29.6.2021) 6 ja 7 §:n perusteella vastuu väestön tarpeisiin varautumisesta jakaantuu kuntien ja hyvinvointialueen kesken. Hyvällä yhteistyöllä kuntien ja hyvinvointialueen kesken voidaan parhaiten varautua tähän väestökehitykseen. Kuntien kaavoitusmonopoli ja tonttivaranto ovat tällaistakin rakentamista varten avainasemassa. Hyvä yhteistyö suunnittelussa ja varautumisessa on välttämätöntä myös kustannusten hallinnan näkökulmasta.

Esitämme Pirkanmaan aluevaltuustolle, että aluevaltuusto ottaisi Pirkanmaan hyvinvointialueen strategisessa suunnittelussa vuonna 2022 tavoitteeksi hyvän yhteistyön rakentamisen alueen kuntien kanssa väestö- ja ikääntymiskehitykseen tarvittavassa varautumisessa. Tämä tarkoittaa erityisesti pitkäjänteistä kaavoitus- ja tonttivarautumisen suunnittelua. Strategisen suunnitteluvarautumisen tarkoituksena on pitkäaikaisen tonttivarautumisen ja suunnittelun käynnistämisestä ikäihmisten ARA-rahoitetun, välimuotoisen, yhteisöllisen asumisen sekä tehostetun palveluasumisen tarpeita varten.

Tampereella 2. päivänä toukokuuta 2022

Matti Virtanen (SDP)

Markku Virkamäki

Lotta Hamari

Maarit Lepistö

Ilmari Nurminen

Tuula Petäkoski-Hult

Kukka Kunnari

Mervi Veijola

Sirpa Pursiainen

Sari Tanus

[Signature]
Jouko Kunnari

[Signature]
Ulla Kumpinen
Alexsander Aarnung

[Signature]
Arto Lempinen

Tuomas Wesskinen

Lähetetty iPhonesta